

KLASA: UP/I-344-03/18-11/590

URBROJ: 376-05-3-19-10

Zagreb, 3. rujan 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Janjina i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Janjina, Janjina 111, 20246 Janjina, zastupane po xx, odvjetnici iz Rijeke, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 3. rujna 2019. donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama navedenim u Odluci Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Janjina (klasa: 023-01/14-01/02, urbroj: 2117-06/01-14-01 od 30.05.2014.) i Potvrdi Općine Janjina, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 711-01/18-01/05, urbroj: 2117/06-03-18-07 od 22.08.2019.), na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, JLS Janjina, br. 11/2018 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- III. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Dubrovnik ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Dubrovnik, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- IV. Utvrđuje se da Općina Janjina ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja od 14. svibnja 2018.
- V. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem utvrđenih parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Janjina.

- VI. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Janjina naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu i drugu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VII. Obvezuje se Općina Janjina omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog rješenja.

Obrazloženje

HT je nastavno na zahtjev Općine Janjina (dalje: Općina) od 14. svibnja 2018. za utvrđivanjem infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta te temeljem Zaključka Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM), u prethodnom postupku (KLASA: UP/I-344-03/18-11/168, URBROJ: 376-10-18-2, od 30. siječnja 2018.), dostavio očitovanje da je infrastrukturni operator za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) na administrativnom području Općine, te Elaborat za pravo puta broj 11/2018 i geodetski elaborat za katastar vodova za cjelokupnu EKI na administrativnom području Općine. Također, dostavljeni su Ugovor o partnerskom odnosu u štíćenju distributivne telekomunikacijske kanalizacije (DTK) i Ugovor o osnivanju prava služnosti javnih površina br. 1/2008 (KLASA: 340-01/08-01/11, URBROJ: 2117-06-08-01 od 6. listopada 2008. kojim su Općina i HT uredili svoje odnose.

U zahtjevu od 09. svibnja 2018. Općina navodi da je otkazala oba navedena ugovora 16. travnja 2018. te temeljem članka 45. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09; dalje: ZUP) i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17; dalje: ZEK), kao vlasnik nekretnina, podnosi zahtjev da se utvrdi infrastrukturni operator i visina naknade za pravo puta. Uz zahtjev, Općina je dostavila povijesne vlasničke listove, Tablicu 1 HAKOM Janjina JLS s upisanim nekretninama koje su u vlasništvu Općine, podatke za uplatu, Izjavu o otkazu Ugovora o partnerskom odnosu u štíćenju distributivne telekomunikacijske kanalizacije (DTK) i pravu korištenja javnih površina i Ugovora o osnivanju prava služnosti javnih površina 1/2008 i dokaz o uručenju obavijesti HT-u.

U očitovanju od 16. svibnja 2018. HT obavještava kako je Općina s HT-om sklopila Ugovor o osnivanju prava služnosti 2008. te predlaže da se donese rješenje o obustavi upravnog postupka. U odnosu na ostale dokaze, naročito na dokaz o otkazu navedenih ugovora temeljem članka 212. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18; dalje: ZOO), HT se nije očitovao.

HAKOM je 4. rujna 2018. donio djelomično rješenje klasa: UP/I-344-03/18-11/590, urbroj: 376-10-18-6, koje je potvrđeno presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: UsII-407/18-7 od 16.01.2019.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka u ovom upravnom postupku, u postupku KLASA: UP/I-344-03/18-11/168, i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina zahtjeva upravno postupanje temeljem članka 28. stavka 6. ZEK-a u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo odlučno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz izjave HT-a broj 531/2018 od 5. veljače 2018. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine, kao i Izvoda iz poslovnih knjiga od 14.2.2018. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo izgradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njenom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, JLS Janjina, br. 11/2018 koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu

nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podaci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura.

U odnosu na nerazvrstane ceste, Općina je 22. kolovoza 2019. dostavila Odluku Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Janjina (klasa: 023-01/14-01/02, urbroj: 2117-06/01-14-01 od 30.05.2014.), Potvrdu Općine Janjina, Jedinostveni upravni odjel (klasa: 711-01/18-01/05, urbroj: 2117/06-03-18-07 od 22.08.2019.), izvode iz katastarskog plana i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Općine označene s „DA“ u stupcu 55, kao dokaze da se radi o nerazvrstanim cestama Općine. Iz navedenih javnih isprava koje HT nije osporio niti je na bilo koji način u ovom postupku doveo u sumnju istinitost činjenica navedenih u javnim ispravama, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Općine, a koje su ex lege u vlasništvu Općine, bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u nizu presuda (UsII-8/17-5, UsII-179/18, UsII-232/18-5) da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama ex lege postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 98., 100., 101., 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine se primjenjuje vlasničkopравни režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Općine na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno ex lege, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutim javnim ispravama koje ovlaštene pravne osobe izdaju o činjenicama o kojima vode službenu evidenciju sukladno čl. 159. ZUP-a, što potvrđuje i stav VUS-a RH u presudi UsII-72/17-9. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine.

Nadalje, člankom 3. stavkom 3. ZC propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, međutim navedenu odredbu nije moguće tumačiti na način da ista derogira članke 27. – 29. ZEK-a koji reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC. Dodatno, kako iz odredbe članka 6. stavka 2. točke e) Pravilnika proizlazi da se naknada za pravo puta obračunava i za ceste, naknada za pravo puta odnosi se i na

ceste na kojima se nalazi EKI HT-a (Visoki upravni sud RH, UsII-166/18-6), stoga je riješeno kao u izreci.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 14. svibnja 2018. Općina je Izjavom o otkazu Ugovora o partnerskom odnosu u štíćenju distributivne telekomunikacijske kanalizacije (DTK) i pravu korištenja javnih površina i Ugovora o osnivanju prava služnosti javnih površina 1/2008, temeljem članka 212. ZOO-a, otkazala navedene ugovore, a koju izjavu je HT zaprimio 26. travnja 2018. U izjavi Općina ističe kako se Općina ne smatra vezana ugovorima od dana dostava izjave HT-u te da u trenutku otkaza ugovora nema dospelih obveza između Općine i HT-a.

Činjenicu otkaza navedenih ugovora HT nije osporio u ovom upravnom postupku niti je bilo kojom radnjom ili očitovanjem doveo u dvojbu istinitost priložene Izjave o otkazu navedenih ugovora.

U ovom upravnom postupku HAKOM je utvrdio da su temeljem čl. 212. st. 1. i 3. ZOO-a predmetni ugovori otkazani, da odnosi među strankama nisu više uređeni, stoga je HT u obvezi plaćati Općini naknadu za pravo puta od dana podnošenja zahtjeva, od 14. svibnja 2018., sukladno članku 5. stavku 4. Pravilnika. Budući da u trenutku podnošenja zahtjeva HAKOM-u odnosi Općine i HT-a nisu uređeni u pogledu korištenja nekretnina Općine, kao i u trenutku donošenja ovog rješenja, da su predmetni ugovori otkazani to ne postoje odredbe koje onemogućavaju da HAKOM ove odnose uredi u ovom upravnom postupku sukladno odredbama članka 28. stavka 6. ZEK-a i sukladno stavu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske UsII-351/17-7 i UsII-130/17 od 6. rujna 2017.

S druge strane, postojanje prava puta u smislu ZEK-a je teret na nekretnini (pravo pristupa, postavljanja, korištenja, popravljanja i održavanja elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme što obuhvaća i kabelsku kanalizaciju, kao i druga s tim povezana prava koja čine teret na nekretnini na kojoj je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema, čl. 2. st.1. točka 52. ZEK-a) koji nastaje izravnom primjenom pravne norme na činjenično stanje. Obzirom da je HAKOM u ovom postupku utvrdio da HT ima pravo puta na području Općine Janjina jer je izgradio EKI na nekretninama u vlasništvu Općine, uz ispunjavanje uvjeta iz članka 28. st. 1. ZEK-a.

U konkretnom slučaju radi se o postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine, a u kojem postupku se utvrđuje i obveza infrastrukturnom operatoru na plaćanje naknade za pravo puta, a ne o postupku kakvog ima u vidu odredba članka 8. stavka 4. Pravilnika, prema kojoj obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine, dakle postojanje ugovora je uvjet za prestanak obveze plaćanja utvrđene naknade za pravo puta, o čemu se ovdje ne radi (stav iznesen u presudi UsII-407/18-7 od 126.01.2019.).

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta je utvrđena imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Dubrovnik ili podredno Odjela za katastar

nekretnina Dubrovnik, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za prvu i drugu godinu plaća se u roku određenom rješenjem. Sukladno rješenju HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni i dostaviti dokaz o uplati, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 4. i 6., članka 29. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr.sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb – poštoms povratnicom
2. Odvjetnički ured xx, 51000 Rijeka - poštoms povratnicom
3. U spis